

Jsmo tu proto, abychom vyslechli, co říká Hospodin, náš Bůh, jenž promluvil a volá zemi od východu slunce až po západ: “Mne oslaví ten, kdo žije vděčností, ten, kdo jde mou cestou, tomu dám zakusit Boží spásu.”

Mt 18,23-35: *„S královstvím nebeským je to tak, jako když se jeden král rozhodl vyžádat účty od svých služebníků. Když začal účtovat, přivedli mu jednoho, který byl dlužen mnoho tisíc hřiven. Protože mu je nemohl vrátit, rozkázal ho pán prodat i s ženou a dětmi a se vším, co měl, a nahradit ztrátu. Tu mu ten služebník padl k nohám a na kolenou prosil: ‚Měj se mnou strpení a všechno ti vrátím!‘ Pán se ustrnul na oním služebníkem, propustil ho a dluh mu odpustil. Sotva však ten služebník vyšel, potkal jednoho ze svých spoluslužebníků, který mu byl dlužen sto denárů; chytil ho za krk a křičel: ‚Zaplat mi, co jsi dlužen!‘ Jeho spoluslužebník mu padl k nohám a prosil ho: ‚Měj se mnou strpení, a zaplatím ti to!‘ On však nechtěl, ale šel a dal ho do vězení, dokud nezaplatí dluh. Když jeho spoluslužebníci viděli, co se přihodilo, velice se zarmoutili; šli a oznámili svému pánu všechno, co se stalo. Tu ho pán zavolal a řekl mu: ‚Služebníku zlý, celý tvůj dluh jsem ti odpustil, když jsi mě prosil; neměl ses také ty smilovat nad svým spoluslužebníkem, jako jsem se já smiloval nad tebou?‘ A rozhněval se jeho pán a dal ho do vězení, dokud nezaplatí celý dluh. Tak bude jednat s vámi můj nebeský Otec, jestliže ze srdce neodpustíte každý svému bratru.“*

Žd 1,1-3: *Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všechno svým mocným slovem. Když dokončil očistění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech.*

(Kromě textu z dopisu Židům kázání navazuje také na Apoštolské vyznání víry.)

I. Věřím v Boha

Jeden král se jednoho dne rozhodl, že si dá do pořádku účty, a začal kontrolovat. Přišel přitom na služebníka, který se mu zadlužil tak, že nebylo v lidských silách dluh splatit. Je to trochu divné, že by právě tohle měl být obraz lidského života – proč bychom se měli vnímat zrovna jako dlužníci? Komu co dlužíme?

Dala by se na to hledat odpověď, ale počkejme, až ten příběh bude celý: on mu totiž onen král celý dluh odpustil, a o to právě jde. Ten člověk jde ven a je naprosto svobodný, život je fajn a dá se v něm dělat tolik dobrých věcí... To není tak samozřejmé! Žít se dá přece i tak, že se pořád budete jen něčeho bát. Služebník se předtím nejspíš bál, že na něj přijdou, a taky že přišli. Mohl by se ukřivdřeně cítit jako někdo, koho hodili do světa a nechali ho, ať se smaží, ale ono je to jinak: Díky milosti, kterou dostal, teď ví, že o něj někdo stojí a přeje mu dobré.

Teď je ten obrázek skoro kompletní. Dostali jsme život, tak ho pojďme žít: beze strachu, svobodně, s radostí. Což se dá říct i takhle: Věřím v Boha, kterému patří celý svět, v němž žiju, v Boha všemohoucího – tohle slovo znamená, že dokáže odpustit i to, co vypadá jako nenaopravitelné a neodpustitelné.

II. Syna jeho jediného

Bůh, kterému věříme, je jen jeden. Jenže do slova *víra* si lidé promítají a vkládají, co je napadne: různé pověry, které si navěsí na svou představu Boha, a k tomu strach a sobectví s nějakým hezkým nátěrem a leccos dalšího. Je mrzuté, když druhé lidi nevnímám optikou Boží lásky a místo toho si je přeměřuju zbožností vlastní výroby, uhnětené zčásti z víry a zčásti z předsudků, které jsem někde podědil nebo odkoukal. Dělavá se to tak a ti agresivnější z nás tím pořizují druhým lidem peklo na zemi (ale za to Bůh fakt nemůže). Z víry se může stát věšák na nábožné nápady všeho druhu a tomu se křesťanství brání pevnou kotvou, aby námi nesmýkal sem a tam „vítr libý neb odporný“. Tou kotvou je pro nás víra Ježíše z Nazaretu – u něj se učíme vnímat, co je Boží vůle.

Kdyby mně náhodou přišlo na mysl, že Ježíš byl fajn a já budu druhý takový, proti tomu se křesťanství brání starým vyznáním, že Ježíš je *jediný* Boží syn a že se narodil z panny a taky z Ducha svatého – tohle je

zábradlí, abychom se nemohli prohlásit za boha a abychom nikomu nezačali otročit, kdyby se za božího prohlašoval on. A až když je to jasné (že jen Ježíš je vodítkem pro víru), pokračuje to staré vyznání tím, že trpěl a pak umřel jako každý. Je to jeho příběh, a přece je dostupný i nám – protože zašel i do pekel a posbíral všechny zakleté a všechny ty, kdo si v pekle na zemi zoufají, že život stojí za starou bačkoru a nestojí za to ho žít.

Ježíš je jedinečný konkrétně v tom, že životním prohrám a zlu a smrti nedopřál poslední slovo a vyhlásil pro lidi milost. Je to jako v tom podobenství: provinilý služebník se dozvěděl, že se o jeho vině ví, ale že ještě stále existuje odpuštění a že se díky Bohu vztahuje i na něj.

III. Přejde soudit živé i mrtvé

Když si král dával pořádku účty, narazil na dlužníka, v jehož silách nebylo to splatit. Vyhověl jeho prosbám, neodsoudil ho a dopřál mu život a svobodu. Jaký že dluh to byl? Ale: už to, že dostal život, a přitom žije tak, jako by ho měl celý prošťustrovat. Takový dluh. To není jen tak, to se jednou bude soudit a teprv se uvidí, jak kdo obstaráme. Toho se lidstvo odpradávně obává, a křesťanská víra k tomu dodává toto: že soudcem nad všemi lidmi je král z tohoto podobenství – ten, co odpustil tomu dlužníkovi a sám i peklem prošel, jen aby zakleté dostal ven.

Služebník, dluhů zbavený, vyšel ven a je svobodný. Je na něm, jak s tím teď naloží a nakolik dokáže svou zkušenost volnosti a odpuštění a naděje předat dál. Tady si víra vypomůže slovy *Duch svatý*, aby bylo zřejmé, že na to našinec nemá, ale že na to není sám a že je tu taky dobrý Boží vliv, aby to k něčemu bylo. Ten dobrý Boží vliv vám nejspíš přiblíží nějaké lidi kolem vás – lidé takříkající svatí, protože svatý je každý, kdo se nechá nasměrovat zmíněným Božím duchem a žije tak, aby v jeho životě bylo znát cosi z toho, co přinesl a co protrpěl Ježíš. Svatý je každý, kdo vyjde ven od královského soudu a čerstvě nabytou svobodu a milost pošle dál mezi lidi a chce jim ji dopřát.

Teď už je ten obrázek úplně kompletní: Žijeme, jak umíme a jak to jde, a do našeho všelijak složitého života našťestí vstupuje Boží království – tak, jak to bylo v tomhle podobenství.

IV. hříchů odpuštění a život věčný

Dovolte, abych byl poněkud osobnější. Pokřtili mě, když jsem byl nemluvně, confirmován jsem byl ve čtrnácti. Ale až později jsem nabyl dojmu, že už rozumím, oč ve víře vlastně jde (ale k srdci mi to tak moc nepřiřostlo). Pak mi to zas přiřostlo k srdci, ale zjistil jsem, že tomu tak úplně nerozumím. A tak je to pořád. Ten, kdo si myslí, že už to všechno ví a je s tím hotov, tak ten už je asi po smrti a moc si s ním nepopovídáte. Což je škoda, protože víra se nevejde jen do toho, že něco pochopím, k víře patří taky setkání, které prožiju na vlastní kůži a ledacos to se mnou dělá, a třeba to vyjádřit ani pořádně nedokážu.

Jak král naložil s veledlužníkem, s tím mohou přihlížející souhlasit nebo nesouhlasit, ale když to sami zažijete a přijmete, je to poněkud jiný kalibr a rozměr našeho žití: vždyť prožíváte něco z toho, čemu říkáme *hříchů odpuštění, těla z mrtvých vzkříšení a život věčný*. A tam už pohledy a komentáře vašich bližních nedosáhnou.

Ale abych to dořekl: služebník tenkrát vyšel ven, svobodný a šťastný, a potkal kolegu, který pro změnu cosi dlužil jemu (šlo o prachy, takže žerty stranou a bez milosti!). Skončilo to špatně, však si to dočtete. Nemusí to tak dopadat, kéž by nedopadalo – však tamten všemohoucí dobrý Boží vliv na to má, aby to končilo líp (pustíme-li ho ke slovu).

Poslání podle Ž 14 + požehnání:

Jsou trapní ti, kdo věří jen sami v sebe, ti bloudí, co usilují o maximální zisk a žádné mravní dno jim není dost hluboké. Bůh se na to dívá, zbyl-li tu aspoň někdo, kdo hledá jeho vůli, a nikoho nenalézá; vidí jen, jak usilovně spějeme k maléru a jeden pro druhého nemá pochopení. Tím to však nekončí, protože se Bůh zjevil právě tam, kde to nikdo nečekal: ve spravedlnosti lidských vztahů. Stará se o ty, koho jsme bez zájmu minuli, a chrání oběti našeho systému, aby i v jejich příbytcích byl slyšet jásot a radost.

Kéž vás těší a podpírá, že lidským malérem se nekončí – ani když na nás dolehne, ani když ho způsobíme sami: protože všemohoucí Boží láska přináší do našeho světa odpuštění a s ním i spravedlnost a pokoj. Ty ať vás provázejí a chrání, neboť od Boží lásky vás nemůže odtrhnout opravdu nikdo a nic. Amen.